

CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
/	DA240010		25.4.2024

Betreft: Advies betreffende een ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering met betrekking tot het Observatorium van de mobiliteit en verkeersveiligheid en met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens voor de uitvoering van hoofdstuk IV van de ordonnantie van 13 oktober 2023 tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna het 'COC' of 'het Controleorgaan'),

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (B.S., 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB')*, inzonderheid het artikel 59 §1, 2de lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit* (hierna afgekort 'WOG');

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 *op het politieambt* (hierna 'WPA');

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna 'LED');

Gelet op het verzoek van de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid, van en ontvangen op 27 februari 2024;

Gelet op het advies DA220029/2 van het COC van 13 juni 2023 "*betreffende een voorontwerp van ordonnantie tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid*" (tweede lezing);

Gelet op het verslag van de heer Ronny Saelens, lid-raadsheer *a.i.* in het Controleorgaan;

Brengt op 25 april 2024 het volgende advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WGB en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WGB.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)*).

³ Artikel 4 §2, 4^e lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, 3^e lid WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WGB.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*BS* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om advies te verlenen over aspecten met betrekking tot de verwerking van informatie en persoonsgegevens en de bescherming van het privéleven door de verwerking van persoonsgegevens voor zover deze betrekking hebben op of in verband staan met de operationele en niet-operationele werking van de politiediensten en/of het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'GPI'⁷) en/of voor zover de voor advies voorgelegde ontwerp tekst een impact heeft op de politionele informatiehuishouding in het algemeen.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid juncto 236 § 3 WGB.

⁷ Geïntegreerde politie – Police Intégrée.

7. Het Controleorgaan is daarnaast niet enkel een gegevensbeschermingsautoriteit maar een toezichthouder die evenzeer wettelijk belast is met de legaliteit, efficiëntie, effectiviteit en economie van de politionele informatiehuishouding⁸.

II. Voorwerp van de aanvraag

8. De adviesaanvraag heeft betrekking op een ontwerpbesluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest *"met betrekking tot het Observatorium van de mobiliteit en verkeersveiligheid en met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens voor de uitvoering van hoofdstuk IV van de ordonnantie van 13 oktober 2023 tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid"* (hierna 'ontwerpbesluit').

9. Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan de ordonnantie van 13 oktober 2023 *"tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid"*, in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt op 14 december 2023 (hierna 'ordonnantie van 13 oktober 2023').

10. In wezen bevat het ontwerpbesluit 5 operationele artikelen, verdeeld over de hoofdstukken 2 en 3, met name:

- de oprichting van het Observatorium, zijn verantwoordelijkheid, de samenstelling en de werkingsregels met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (ontworpen artikelen 2 tot en met 5);
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens bedoeld in hoofdstuk IV van de ordonnantie (ontworpen artikel 6).

Het COC beperkt in dit advies zijn onderzoek in de mate dat het ontwerpbesluit rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking heeft op de verwerking van politionele gegevens die in het ontwerpbesluit worden voorzien of die rechtstreeks of onrechtstreeks een invloed (kunnen) hebben op het functioneren van de geïntegreerde politie in het ruimere kader van de politionele informatiehuishouding.

III. Analyse van het ontwerpbesluit

A) Context en voorgaanden

⁸ Activiteitenverslag 2021, www.controleorgaan.be, randnummers 3, 52 en in het bijzonder 71: *"Het COC heeft echter allerm minst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding"*; artikel 71 §1 WGB.

11. Het ontwerpbesluit verwijst in de preambule naar het advies van het Controleorgaan DA220029/2 van 13 juni 2023 *"en het antwoord aan het controleorgaan op de politionele informatie van 13 december 2023 om de legitimiteit van het gewest te verantwoorden om politionele gegevens te gebruiken die beschreven zijn in de ordonnantie van 13 oktober 2023 tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid"* (letterlijk weergave). Ook de bij de adviesaanvraag bijgevoegde *"Nota aan de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering"*, die toelichting geeft bij het ontwerpbesluit, verwijst in punt '4) Inwerkingtreding van artikel 32, § 1, a)⁹' naar voormelde brief van 13 december 2023. In deze brief worden de in de adviezen m.b.t. de voorontwerpen van ordonnantie gemaakte fundamentele opmerkingen van het Controleorgaan in verband met het gebrek aan aandacht voor de bevoegdheidsverdelende regels weerlegd.

11.1. Methodologisch is het voorgaande alvast een bijzonder vreemde manier van werken (en voor het COC alleszins 'een première'). Indien een wetgever (hetzij een regering, hetzij een parlement) het niet eens is met (bepaalde delen) van een advies van een adviesverstreckende instanties (zij het de Raad van State, de GBA, het COC, ...) wordt deze eerste verondersteld argumenten ter zake op te nemen in de definitieve tekst van de ordonnantie en/of de Memorie van Toelichting bij de Ordonnantie. Daardoor wordt ook transparant aangegeven waarom een wetgever meent niet te kunnen, willen of moeten ingaan op bepaalde opmerkingen en eventueel aan te geven welke (eventueel mitigerende) oplossingen of alternatieven de voorkeur genieten. Men ontmoet het advies van het COC niet door **op dezelfde dag als** de aanneming van de definitieve tekst in het parlement (op 13.10.2023) een aparte brief te schrijven naar de adviesverlener zoals het COC. Het COC gaat immers niet 'in debat' omtrent zijn advies via over een weer gaande briefwisseling met een regering of parlement. De bedoeling van de démarche van de betrokken Brusselse Minister werd ook niet uitgelegd in voormelde brief, noch werd aangegeven waarom één en ander dan niet werd opgenomen in de memorie van toelichting.

11.2. Vooraleer verder kort dieper in te gaan, vindt het Controleorgaan de timing en de inhoud van voormelde brief wel bijzonder vreemd nu in de memorie van toelichting bij het ontworpen artikel 40 van de aangenomen Ordonnantie, een artikel dat **nà** het advies DA220029/2 van het Controleorgaan werd ingevoegd en dus met kennis van het standpunt van het COC, maar manifest dateert van **vóór** de datum van het schrijven van de Brusselse Minister van Mobiliteit aan het COC, het volgende wordt gesteld (letterlijke weergave): *"Het voorziet ook in een uitgestelde inwerkingtreding van artikel 32, § 1, a), namelijk het artikel met betrekking tot het verkrijgen van ongevalgegevens. Aangezien het om politiegegevens gaat, en gezien het advies van het COC, **is het noodzakelijk om te wachten op een wijziging in de federale regelgeving alvorens dit artikel in werking te laten treden**"¹⁰. Zo wordt in de memorie van toelichting bij de Ordonnantie verder nog gesteld (letterlijke*

⁹ P. 5. Onderlijnd door het COC.

¹⁰ Parl. St. BHG 2022-20223, A-739/1, 20, 21 en 31. Onderlijning door het COC

weergave): "Dit gezegd zijnde verduidelijken we toch het volgende: de wet op het politieambt, en meer in het bijzonder artikel 44/9/9 § 2 ervan, bepaalt dat de ministers bevoegd voor de politie een lijst vaststellen met de Belgische overheden, organen of instellingen aan wie informatie en persoonsgegevens mogen worden meegedeeld, voor zover ze belast zijn met de toepassing van de strafwet of wettelijke verplichtingen inzake de openbare veiligheid hebben, wat in dit geval geldt, rekening houdend met de opdrachten van openbaar belang die aan Brussel Mobiliteit zijn toevertrouwd. Tot nu toe hebben de bevoegde federale ministers deze lijst nog altijd niet vastgelegd. Ze zullen over dit onderwerp overigens aangesproken worden".

In essentie sluit de ordonnantiegever zich dus aan bij de fundamentele opmerkingen van het Controleorgaan in de voorgaande adviezen, die hierna voor de zekerheid en goed begrip worden geresumeerd. **De inhoud, strekking en draagwijdte van de brief van de Brusselse Minister van Mobiliteit van 13 december 2023 is derhalve in manifeste contradictie met de visie van de Brusselse regering en het Brusselse parlement zoals verwoord in de toelichting bij de Ordonnantie van 13 oktober 2023 ...**

12. In voormeld advies DA290029/2 van 13 juni 2023 heeft Controleorgaan een **negatief advies** op het ontwerp van Ordonnantie verleend omdat:

- in het voorontwerp geen rekening werd gehouden met de fundamentele opmerkingen op het vlak van de bevoegdheidsverdelende regels van de Belgische federale staat die in het (eerste) advies van 14 november 2022 werden gemaakt op het voorontwerp van ordonnantie "*tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid*" (eerste lezing) (DA220029);
- in het voorontwerp van ordonnantie "*tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid*" (tweede lezing), dat het voorwerp was van het advies van DA220029/2 van 13 juni 2023 van het Controleorgaan, opnieuw geen rekening werd gehouden met deze bevoegdheidsverdelende opmerkingen en het Controleorgaan de wettelijkheid en de pertinentie van de verwerking van de geviseerde politionele gegevens niet met kennis van zaken kan beoordelen.

13. Het kernpunt is en blijft dat in de gegeven omstandigheden niet louter kan worden volstaan in een ordonnantie of een decreet om de politiediensten te belasten met een politionele opdracht zonder daarbij rekening te houden met de grondwettelijk vastgelegde federale bevoegdheid voor de organisatie van de politiediensten en de regeling van de politiebevoegdheden. Bijgevolg kan een ordonnantie of een decreet de politiediensten alleszins niet verplichten om, *in casu*, de bij de voormelde ordonnantie van 13 oktober 2023 opgelegde gegevensuitwisseling met bestemmingen die **niet** in de WPA (of een federale andere wet) worden vermeld, uit te voeren. Het realiseren van de doelstellingen van de voormelde ordonnantie vraagt dus vooraf (en *ook*) een wijziging van de Wet op het Politieambt. En dat is (was) klaarblijkelijk niet (meer) de visie van de Regering van het Brussels

Hoofdstedelijk Gewest, of althans van de Brusselse Minister van Mobiliteit, die in dit dossier en ook andere dossiers kennelijk meent dat het perfect (grond)wettelijk is om, naast, bovenop en (minstens in theorie zelfs afwijkend van) de federale wetgeving, hier in eerste instantie de Wet op het Politieambt, dwingende normen en verplichtingen op te leggen aan de GPI. Of die visie gedragen wordt door de Brusselse regering of het Brusselse parlement en zelfs door de Brusselse Minister van Mobiliteit is evenwel, gezien het gestelde in de memorie van toelichting bij de ordonnantie van 13 oktober (cf. randnummer 11.2) nu evenwel allerminst helder. Het COC geeft alleszins de voorkeur en prioriteit (gelet ook op de hiërarchie der normen) aan de inhoud van de parlementaire stukken eerder dan aan een aparte brief.

14. Er moet immers rekening worden gehouden met het gegeven dat de algemene politiebevoegdheden, waaronder het (algemeen) politieel cameratoezicht, een impact hebben op de bescherming van het privéleven zoals gewaarborgd door artikel 22 van de Grondwet. Ten overvloede wordt daarbij opgemerkt dat het Grondwettelijk Hof reeds meermaals heeft duidelijk gemaakt dat de gevallen waarin en de omstandigheden waaronder een inbreuk op het privéleven van de burger kan worden gemaakt in een formele wet (m.a.w. door de federale wetgever) moet worden vastgelegd. Daarom worden de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens door de politie, waaronder de uitwisseling of mededeling, (door middel van het gebruik camera's) in de federale WPA geregeld¹¹.

14.1. Als de ordonnantie van 13 oktober 2023 de politiediensten wil belasten met (bestuurlijke) politieele opdrachten, waaronder een politieele verwerking van informatie en persoonsgegevens, moet ook de vraag worden gesteld of dit beantwoordt aan artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. In dat geval zou de regionale wetgever immers een beroep doen op de theorie van de 'impliciete bevoegdheden' waardoor de decreet of ordonnantiegever zou moeten aantonen dat het belasten van de politiediensten met de verwerking van de in de ordonnantie vermelde politieele gegevens slechts een marginale weerslag heeft op de bevoegdheid van de federale staat¹². Dit wordt in de ontworpen ordonnanties die het voorwerp waren van de twee voormelde adviezen van het COC alvast op geen enkele wijze aangetoond, en moet ten gronde evident zeer sterk betwijfeld worden. Politieele cameraverwerkingen zijn inmiddels immers een onlosmakelijke en fundamenteel onderdeel geworden van de hele politieele informatiehuishouding die onder de federale regelingsbevoegdheid handelt zodat, zowel naar regelgeving als naar praktische impact, er geen sprake meer kan zijn van een slechts 'marginale weerslag'.

14.2. Het zich beroepen op de theorie van de zgn. 'impliciete bevoegdheden', wat, zo stelt het COC vast, de laatste jaren steeds meer en steeds diepgaander gebeurt door diverse regionale overheden,

¹¹ GwH nr. 108/2016 van 14 juli 2016; GwH nr. 27/2020 van 20 februari 2020 en GwH nr. 33/2022 van 10 maart 2022.

¹² Zie onder meer Raad van State, Advies nr. 58.751/1 van 15 februari 2016 over het voorontwerp van decreet "betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid" (Parl. St. VI. Parl. 2015-2016, nr. 767/1).

waarin, in meerdere of mindere mate rechtstreeks wordt ingegrepen of zelfs ingebroken in de materie van de politionele organisatie, het politierecht en de politionele informatiehuishouding door die regionale overheden, is voor het COC bijgevolg niet aanvaardbaar, wanneer het voorgenomen legifereren in de eigen voorbehouden regionale materie, dergelijke dwingende en verregaande impact heeft op het regelgevend kader waaraan de GPI zich te conformeren heeft in zijn organisatie en werking.

14.3. In wezen worden deze fundamentele opmerkingen intussen ook door de Vlaamse regelgever bevestigd, weliswaar in het kader van een ander thema, maar dat hierna in het belang van de rechtszekerheid en duidelijkheid kort wordt geïllustreerd.

In het advies van de Raad van State en in het ontwerp van decreet "*tot oprichting en regeling van de Veilige Huizen*"¹³ wordt erkend dat er mee moet worden rekening gehouden dat een regeling met betrekking tot de mededeling van politiegegevens door politiediensten, die in het ontwerp van decreet als een belangrijke "*actor*" worden beschouwd, een federale bevoegdheid is (artikel 184 Grondwet). Een tussenkomst van de federale wetgever is dus noodzakelijk om de deelnemende politiediensten aan een Veilig Huis een wettelijke basis te geven voor de mededeling van politionele gegevens. In de toelichting bij het ontwerp van decreet wordt hierover het volgende gezegd: "*De federale overheid is momenteel bezig met de opmaak en het doorlopen van de goedkeuringsprocedure van een federaal wetsontwerp die deze rechtsgrond bevat*"¹⁴. Immers, zoals blijkt uit voormeld advies van de Raad van State waarin het antwoord van de gemachtigde van de steller van het ontwerp van decreet wordt weergegeven: "(...). *Aangezien we ten aanzien van de federale actoren geen rechtsgrond kunnen creëren om persoonsgegevens te verwerken – de federale actoren vallen immers niet onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest* (...)"¹⁵.

Wat betreft de ordonnantie van 13 oktober 2023 en het ontwerpbesluit kunnen hieruit twee belangrijke conclusies worden getrokken die de kern van de voormelde negatieve adviezen vormen:

- 1) In de huidige stand van de wet voorziet de WPA (vooralsnog) **niet** in een **rechtsgrond** om politionele gegevens die niet onder de verantwoordelijkheid van het OM vallen wettig mee te delen aan de bestemmingen geregeld in de ordonnantie.
- 2) In zoverre dat de ordonnantie de politiediensten daarom niet zou verplichten om politionele gegevens (persoonsgegevens en/of informatie) mee te delen, de wettigheid voor het mededelen van politiegegevens niet louter kan steunen op de ordonnantie als zodanig, zonder dat de WPA (of een andere federale wet) de politiedienst daarvoor een uitdrukkelijke machtiging verleent.

¹³ Vlaams Parlement, MvT, Ontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de Veilige Huizen, 2025 (2023-2024), Nr. 1, ingediend op 20 februari 2024 (2023-2024), www.vlaamsparlement.be.

¹⁴ Ibid, MvT, p. 16, voorlaatste alinea.

¹⁵ Ibid, MvT, p. 117, randnummer 10.2 van het advies van de Raad van State.

14.4. De bezwaren en de voorgaande negatieve adviezen van het COC zijn derhalve, in tegenstelling tot wat in de brief van de 13 december 2023 van de Brusselse Minister van Mobiliteit wordt gesteld, dus **niet** in eerste orde ingegeven door de regels van het gegevensbeschermingsrecht, maar wel door de bevoegdheidsverdelende regels in dit domein en de verregaande praktische, organisatorische en budgettaire gevolgen en impact van de gepropageerde visie op de organisatie en werking van de GPI (waarvoor de deelstatelijke entiteiten bovendien geen enkele verantwoording of verantwoordelijkheid dragen). Bezwaren en bedenkingen van gegevensbeschermingsrechtelijke aard, zoals de proportionaliteit van de aan de GPI door de deelstaten dwingend opgelegde informatie – en persoonsgegevensfluxen, komen slechts nadien aan de orde, maar zijn natuurlijk evenzeer pertinent, zoals duidelijk blijkt uit de voormelde adviezen van het Controleorgaan.

15. Het Controleorgaan stelt evenwel vast, en verwelkomt, dat in het memorie van toelichting bij de ordonnantie van 13 oktober 2013 nu wèl aandacht wordt besteed aan voormelde bevoegdheidsverdelende opmerkingen in zijn adviezen DA220029 en DA220029/2 die hiervóór kort werden geresumeerd¹⁶.

B) Concrete opmerkingen

16. Artikel 40 van de voormelde ordonnantie van 13 oktober 2023 luidt als volgt:

“Deze ordonnantie treedt in werking op de tiende dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatblad, met uitzondering van:

1° (...)

2° artikel 32, § 1, a) dat in werking treedt op een door de Regering te bepalen dag

(...)”

Het ontworpen artikel 7 van het ontwerpbesluit luidt:

“Artikel 32 § 1, a) van de ordonnantie treedt in werking op dezelfde dat van dit besluit”.

Aangezien het ontwerpbesluit **geen** datum vermeldt waarop het ontwerpbesluit in werking treedt, zal het besluit in werking treden op de tiende dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

17. Het Controleorgaan brengt in herinnering dat de ordonnantiegever uitdrukkelijk erkent dat politionele gegevens worden verwerkt en dat daarvoor een tussenkomst van de federale overheid

¹⁶ MvT, Parl. St. BHG 2022-20223, A-739/1, 21 e.v.

noodzakelijk is (zie randnummer 11.2). Tot op heden is de Wet op het Politieambt op dat vlak echter (nog) **niet** gewijzigd, evenmin is de lijst bedoeld in artikel 44/11/9 § 2 WPA uitgebracht¹⁷.

18. In het licht van het voorgaande zijn artikel 40, 2° van de ordonnantie én de uitvoering ervan voorzien door het ontworpen artikel 7 van huidig Ontwerpbesluit dan ook onwettig vermits,

- 1) strijdig met de toepasselijke federale Wet op het Politieambt (die niet werd (is)aangepast en deze gegevensflux niet voorziet;
- 2) artikel 32 § 1, a) ordonnantie beperkt zich, zoals in de voormelde memorie van toelichting bij de ordonnantie wordt gesteld, tot "ongevallengegevens", terwijl de politie de bron is of kan (en zal) zijn van meerdere politionele gegevens, waaronder ANPR-gegevens, opgelijst in artikel 32 § 1, b) ordonnantie, wat werd opgemerkt in randnummer 13 van het advies DA220029/2 van 13 juni 2023.

Het artikel 40, 2° van de ordonnantie en het ontworpen artikel 7 van het ontwerpbesluit dienen dan ook in die zin te worden aangepast met een inwerkingtreding ten vroegste wanneer de wet op het politieambt ter zake is aangepast.

Het Controleorgaan begrijpt dat de (lokale) politieke druk op (vooral de lokale) politie om deel te nemen aan deze en andere bij de ordonnantie van 13 oktober 2023 geregelde gegevensuitwisselingen reëel is. De (lokale) overheid moet evenwel beseffen dat de leidinggevende van de politie daarbij in een zeer kwetsbare (ook strafrechtelijke) positie wordt gebracht aangezien politionele gegevens worden medegedeeld waarvoor in de WPA, noch enige andere federale wetgeving, geen rechtsgrond is.

19. Naar het oordeel van het Controleorgaan is de uitvoering van het ontwerpbesluit, en zoverre ten aanzien van artikel 40, 2° van de ordonnantie van 13 oktober 2013, voor wat betreft het verkrijgen van politionele gegevens in de huidige stand van de Wet op het Politieambt bijgevolg onwettig .

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de politionele informatie,

verleent een negatief advies op het ontwerpbesluit;

verzoekt de aanvrager gevolg te geven aan de hogervermelde opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 25 april 2024.

Voor het Controleorgaan,

De Voorzitter *a.i.*,

Frank SCHUERMANS (GET)

¹⁷ Zie in dat verband het advies DA230043 van 12 januari 2024 en het advies DA220003 van 15 mei 2022, raadpleegbaar op de website van het COC.